

На основу члана 17.став 1 тачка б) Закона о приватизацији државног капитала у предузећима („Службени гласник Републике Српске“ број: 51/06, 1/07 и 53/07) и члана 2. тачка 2. Закона о Влади Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број: 3/97, 3/98 и 29/00), Влада Републике Српске, на сједници од 21. фебруара 2008. године, донијела је

ПРАВИЛА О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ПРАВИЛА ПРОДАЈЕ НА БЕРЗИ

Члан 1.

У Правилима продаје на берзи („Службени гласник Републике Српске“ број: 97/06) члан 4. мијења се и гласи:

„Члан 4.

(1) Продају на берзи, законом овлашћени продавац (у даљем тексту: Продавац) примјењује:

- а) код приватизације акција државног капитала акционарских друштава која се не приватизују по посебном приватизационом програму,
- б) код приватизације акција државног капитала акционарских друштава која се приватизују по посебном приватизационом програму, када је продаја на берзи утврђена као метод продаје.

(2) Продаја на берзи акција државног капитала у акционарским друштвима из претходног става врши се организовањем посебних аукција за пакет акција.

(3) У случају продаје најмање 50% + 1 акција основног капитала у акционарском друштву, аукција за пакет акција се организује уз могућност постављања услова и квалификационих критеријума у складу са чланом 7. став 3. тачка а) и в) ових правила.

(4) Величину пакета акција који ће бити предмет продаје на аукцији, евентуалне услове продаје и квалификационе критеријуме за учеснике, као и измјену истих у случају неуспјеле аукције, код акционарских друштава из претходног става, утврђује Продавац, уз сагласност Владе Републике Српске.

(5) Код акционарских друштава чија је вриједност државног капитала до 300.000,00 КМ, предмет продаје на аукцији је цјелокупан пакет акција државног капитала, а продаја на берзи се врши без постављања услова и ограничења продаје.

(б) Ако се продаја на берзи не спроведе у складу са ставом 2. овог члана, може се спровести у оквиру редовног берзанског трговања.“

Члан 2.

У члану 7. став 2. тачка г) последије ријечи „продаје“, у загради додају се ријечи „ознака ХОВ,“.

У истом ставу брише се тачка е).

У ставу 3. тачка б) на крају реченице брише се зарез и додају ријечи „(у даљем тексту: Нацрт уговора)“.

У истом ставу мијења се тачка в) која гласи:

„в) квалификационе критеријуме за учеснике у аукцији за пакет акција“,

У истом ставу иза тачке ђ) додаје се тачка е) која гласи:

„е) информације о томе гдје се и на који начин могу добити подаци о акционарском друштву“.

У истом члану бришу се ст. 4., 5., 6. и 7.

Члан 3.

Послије члана 9. додаје се нови члан 9а. који гласи:

„Члан 9а

- (1) Продавац провјерава испуњеност квалификационих критеријума из члана 7, став 3. тачка в) за лица која имају намјеру учествовати на аукцији за пакет акција. О испуњености квалификационих критеријума, Продавац издаје потврду заинтересованом лицу (у даљем тексту: Потврда).
- (2) Берзански посредник који прима куповне налоге обавезан је учеснику аукције за пакет акција са утврђеним условима, доставити на потпис Нацрт уговора. Уколико се од учесника аукције одлуком из члана 7. ових правила захтјева испуњавање квалификационих критеријума, прије потписивања Нацрта уговора потребно је да берзанском посреднику доставе Потврду из претходног става.
- (3) Потписивањем Нацрта уговора о продаји учесници аукције се обавезују на прихватање услова и елемената из Нацрта уговора.
- (4) Берзански посредник који прима куповне налоге одбија пријем налога од лица која не доставе Потврду из става 1. овог члана, односно лица која не потпишу Нацрт уговора.“

Члан 4.

У члану 11. став 3. мијења се и гласи:

„(3) Почетна цијена једне акције и пакета акција државног капитала у акционарским друштвима која из било којег разлога нису уврштена у портфел

Акцијског фонда Републике Српске утврђују се на основу процјене вриједности капитала предузећа.“

Став 5. мијења се и гласи:

„(5) Након једне неуспјеле аукције за пакет акција или неуспјеле продаје у оквиру редовног берзанског трговања у периоду од 7 дана од дана уношења продајног налога, Продавац може мијењати начин продаје, услове продаје и почетну продајну цијену.“

Послије става 6. додаје се нови став 7. који гласи:

„(7) Почетну цијену једне акције и пакета акција, након једне неуспјеле аукције за пакет акција или неуспјеле продаје у оквиру редовног берзанског трговања у периоду од 7 дана од дана уношења продајног налога, Продавац смањује се, у једном кораку, за 10 % од претходно утврђене почетне цијене.“

Члан 5.

У члану 14. бришу се ст. 2., 3. и 4.

Члан 6.

У члану 15. брише се став 1.

Досадашњи став. 2. постаје став 1., а досадашњи став 3. постаје став 2. који се мијења и гласи:

„(2) Нацрт уговора из претходног става потписује овлашћено лице Продавца након чега нацрт уговора постаје уговор о продаји“.

Досадашњи став 4. постаје став 3.

Послије става 3 додаје се нови став 4. који гласи:

„(4) Ако купац не исплати цијену у уговореном року, уговор о продаји се раскида, а аукција проглашава неуспјелом.“

Члан 7.

У члану 16. иза става 1. додаје се нови став 2. који гласи:

„(2) Ако купац не исплати цијену у року из претходног става аукција се проглашава неуспјелом.“

Члан 8.

Брише се члан 17.

Члан 9.

У члану 18. став 1. мијења се и гласи:

„Продаја акција на берзи у оквиру редовног берзанског трговања спроводи се у случају када се продаја акција није могла спровести у складу са чланом 4. став 2. ових правила.

Члан 10.

Овлашћује се стручна служба Владе Републике Српске да утврди пречишћени текст Правила продаје на берзи у року од 30 дана од дана ступања на снагу ових Правила.

Члан 11.

Ова правила ступају на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске“.

Број: 04/1-012-402/08
21. фебруара 2008. године
Бања Лука

Предсједник
Владе
Милорад Додик с.р.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Измјеном члана 4. Правила продаје на берзи (у даљем тексту: Правила) проширено је подручје њихове примјене тј. утврђено је да се ова метода примјењује у приватизацији готово свих предузећа, изузев оних у којима је посебним приватизационим програмом предвиђена нека друга метода приватизације. Ова измјена је била неопходна како би се обухватила предузећа која су ревидирањем листе стратешких предузећа изгубила овај статус, као и сва она предузећа која нису обухваћена ранијим ставом 1. члана 4. Правила. Увођење овако широке примјене методе продаје на берзи је оправдано из разлога што је то једина метода приватизације, изузев тендера, који се може примјенити само код стратешких предузећа, чију примјену одређује сам продавац. Овим се не искључује могућност приватизације предузећа, обухваћених чланом 4. Правила, и неком од других метода (нпр. методом прихватања јавне понуде за преузимање или методом продаје запосленим у предузећу – ESOP), за чију примјену иницијатива полази од других лица.

Надаље, чланом 4. се дефинише да се првобитно државни капитал свих предузећа продаје на берзи организовањем посебне аукције за пакет акција, с тим да се код продаје већинског пакета акција у предузећу оставља могућност постављања услова и ограничења за учеснике на аукцији, које утврђује овлашћени продавац уз сагласност Владе Републике Српске. Као изузетак од утврђивања услова дефинисана је група предузећа у којима је вриједност државног капитала до 300.000 КМ и за која је Законом о приватизацији предвиђена продаја цјелокупног државног капитала, уз обавезу преноса припадајућег дијела продајне цијене Фонду ПИО и Фонду за реституцију.

У случају неуспјелих продаја, као и у претходној верзији члана 4. задржана је могућност продаје акција на редовном берзанском трговању.

Измјенама у члану 7. детаљније се прецизира садржај одлуке о продаји на берзи, а ставови 4.-7. се бришу, те се, обзиром на тематику на коју се односе, пребацују у засебан члан 9а.

Чланом 9а. Дефинисано је да провјеру испуњености квалификационих критеријума за учеснике аукције, умјесто берзанског посредника, врши продавац. Наиме, претходно је Правилима било дефинисано да ову провјеру врши берзански

посредник, а након спроведене аукције и продавац, те уколико исти утврди да квалификациони критеријуми нису испуњени поништава аукцију. Имајући у виду наведено, као и претходно искуство које показује да се ради о провјери која може бити веома сложена и захтијевати велики опрез, овом измјеном се настоји осигурати да сви учесници који дају куповне налоге заиста и испуњавају критеријуме.

Измјенама у члану 11. дефинисан је начин одређивања почетне цијене акција предузећа која нису уврштена у портфељ Акцијског фонда Републике Српске, а чији државни капитал Инвестиционо-развојна банка, у складу са својим законским овлашћењем, продаје. Ријеч је о мањој групи предузећа која су била обухваћена Планом рада за 2007.годину који је сачинила Дирекција за приватизацију у вријеме формирања портфеља Акцијског фонда, из којег разлога су иста изостављена. Надаље, скраћен је период за измјену цијене у случају неуспјеле продаје у оквиру редовног берзанског трговања, обзиром да је искуство са претходне продаје на берзи показало да купци који су заинтересовани за куповину акција предузећа, по понуђеној или вишој цијени, куповину обаве већ први дан по њиховом изношењу на берзу.

Такође, овим чланом је утврђен максималан износ снижења продајне цијене, што претходно није било дефинисано.

У члану 14. брисани су ставови 2., 3. и 4. који су постали сувишни обзиром на чињеницу да је чланом 9а. Продавац преузео провјеру квалификационих критеријума прије одржавања аукције, па исте нема потребе накнадно провјеравати.

У наставку Правила члан 17. постаје посљедњи став у члану 15. обзиром да исти дефинише искључиво поништавање аукције у случају продаје са условима, што подразумијева и раскид уговора о продаји.

Истовремено у члану 16. се додаје нови став који дефинише начин поништавања аукције на којој нису постављени никакви услови, тако да није било нити уговора о продаји.

Измјеном у члану 18. још једном је дефинисано да се продаја у оквиру редовног берзанског трговања примјењује искључиво у случају неуспјелих продаја методом аукције за пакет акција, а ни у једном случају као почетни начин продаје. На овај начин купцима се жели омогућити да куповином акција на берзи не стекну обавезу преузимања, обзиром да су према Закону о преузимању акционарских друштава ослобођени ове обавезе код куповине државног капитала. Међутим, куповином на редовном трговању ова обавеза се не може избјећи, обзиром да се државне акције не продају у пакету.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Образложење: Тачком б) предвиђено је да се након двије неуспјеле продаје путем тендера организује продаја акција на берзи. Међутим, обзиром да се продаја методом тендера примјењује искључиво код стратешких предузећа из члана 6. Закона о приватизацији, за која је предвиђено да се приватизују у складу са посебним приватизационим програмом који доноси Влада Републике Српске, то се аукција као метода продаје мора предвидјети истим, а исто је већ наведено у члану 4. став 1. тачка а).

Предложена измјена тачке б) треба да омогући приватизацију методом продаје на берзи предузећа која су претходно била на листи стратешких, али су након њене ревизије изгубила тај статус, као и других нестратешких предузећа у којима је држава већински власник, а која тренутно нису обухваћена ставом 1. члана 4. Правила продаје на берзи.

Образложење: Измјена у овом ставу има за циљ да се поред постављања услова омогући и постављање ограничења за учеснике у аукцији и за групу предузећа у којима се продаје већински капитал, а не само за стратешка предузећа. Разлика је једино у томе што у овом случају продавац има могућност, али не и обавезу као што је случај код стратешки предузећа, да одреди услове и ограничења за учеснике.

Образложење: Ставом 3а. утврђује се који органи одређују елементе неопходне за организовање аукције за пакет акција предузећа, као и њихову измјену, односно дефинише се да је то Инвестиционо-развојна банка, као овлашћени продавац, с тим да се мора прибавити сагласност Владе РС.

Ставом 3б. се прави изузетак и од могућности постављања услова и ограничења, а који чини група предузећа у којима је вриједност државног капитала до 300.000 КМ. Ова група предузећа је и према претходном закону о приватизацији углавном продавана методом лицитације, при чему је цијена била једини услов куповине. Евентуално у случају неуспјеха више спроведених лицитација, примјењивана је метода директне продаје уз постављање услова, с тим да су накнадне контроле извршених продаја овом методом показале да купци у великом броју случајева нису извршили уговорне обавезе.

Образложење: Овим ставом се дефинише начин одређивања почетне цијене акција предузећа која нису уврштена у портфељ Акцијског фонда Републике Српске, а чији државни капитал Инвестиционо-развојна банка, у складу са својим законским овлашћењем, продаје.

Образложење: Искуство са претходне продаје на берзи указује да купци који су заинтересовани за куповину акција предузећа по понуђеној или вишој цијени куповину обаве већ први дан по њиховом изношењу на берзу. Из наведеног разлога период од 30 дана који треба да протекне за измјену цијене је предугачак.